

ESIMERKKEJÄ LAESTADIUKSEN PAINETTUJEN SAARNOJEN LUOTETTAVUUDESTA UUDESSA POSTILLASSA JA III-POSTILLASSA

Kolmen viimeisen vuoden kuluessa olemme kokoilleet L L Laestadiuksen käsikirjoituksia eri paikoista. Näin olemme saaneet kootuksi yli 800 sivua koneella kirjoitettua tekstiä talteen.

Olemme verranneet suomeksi painettuja saarnoja näihin käsikirjoituksiin ja todenneet, että Uusi Postilla, Kolmas Postilla sekä Kollerin kokoelmasta myöhemmin julkaistut saarnat poikkeavat huomattavasti käsikirjoituksista.

Luulajassa painettu Kirkkopostilla vuodelta 1876 on niin lähellä alkuperäistekstiä, ettemme ole kirjoittaneet sitä toiseen kertaan. Tämä postilla onkin uudelleen painettu muuttumattomana Pieksämäellä 1973.

Tässä julkaisussa on muutama saarna otettu esimerkiksi siitä, minkä verran saarnat ovat muuttuneet painoon jouduttuaan. Alussa on kaksi saarnaa Kolmannesta Postillasta, ja lopussa yksi Uuden Postillan saarna rinnakkain alkuperäistekstin kanssa.

Saarna Uudenvuoden päivänä on kolmesta katkelmasta kokoiltuna Kolmannessa Postillassa. Saarnan alku ja loppu on liitetty toisiinsa katkemmalla saarnasta 4. sunn. loppiaises-ta. Lukijan on helppo huomata, kuinka suuri epäjohdonmukaisuus tapahtuu ensimmäisessä katkelmien liittymäkohdassa. Siinä suruton ihminen muuttuu kristityksi aivan yhtäkkiä.

Lyhyesti voidaan todeta, että kaikki lähiaikoina julkaistavat saarnat ovat vaatineet tarkastuksen käsikirjoitusten rinnalla. Kaikkia Uuden Postillan ja Kolmannen Postillan saarnoja emme ole vielä löytäneet, mutta toivomme tulevaisuudessa löytävämme niitä lisää.

Käytössämme ovat olleet seuraavat lähteet:

1. Kollerin kokoelma, SKHS, valtion arkisto Helsinki.
2. Aunon kokoelma, Helsingin yliopiston kirjasto.
3. Aunon kokoelma, SKHS, Pekka Raittilan hallussa toistaiseksi (?).
4. Kolarin kirkonarkiston kokoelma.
5. Laestadiana. Oulun maakunta-arkisto. (Olga Palton kokoelma)
6. Härnösandin maakunta-arkisto. Tuomiokapitulin arkisto).
7. Muita vähäisempiä kokoelmia.

EXAMPLES OF THE RELIABILITY OF THE PRINTED SERMONS OF L L LAESTADIUS IN THE NEW POSTILLA AND THE III-P.

During the last three years we have collected manuscripts of L L Laestadius from different places. In this way we have got more than 800 typewritten sheets collected.

We have compared the sermons which are printed in Finnish with these manuscripts and noticed that The New Postilla, The Third Postilla and the sermons which are published later on from the collection of Koller differ from the manuscripts remarkably.

The Church Postilla that is printed in Luleå 1876 is so near the original text that we have not written it once again. This Postilla is printed anew unchanged in Pieksämäki 1973.

In this publication some sermons are taken as example to show how much the sermons have become changed while they were printed. First two sermons from the Third Postilla, and then one sermon from The New Postilla side by side with the original text.

The sermon on New Year's day in the Third Postilla is collected from three fragments. The beginning and the end of the sermon are connected together by a fragment from the sermon on the 4th Sunday after Epiphany. It is easy for the reader to notice how great inconsequence happens in the connection-place. There a sorrowless man becomes a Christian at once.

We can shortly say that all of the sermons which will be published soon have needed to become controlled in comparison with the manuscripts. We have not found all of the sermons of The New Postilla and The New Postilla yet, but we wish that we shall find more of them in the future.

We have used following sources:

1. Koller's collection, The Church-historical Society of Finland, State Archives Helsinki.
2. Auno's collection Helsinki University library.
3. Auno's collection II, same place as number 1.
4. Kolari State Church archives.
5. Oulu Provincial archives. Olga Palto collection.
6. Härnösand provincial archives and 7. other smaller sources.

Tässä julkaisussa on myös esimerkkejä norjan ja englanninkielisistä käännöksistä. On ikävä asia, että suomalaisiin postilloihin tehdyt muutokset ovat tulleet myös kaikkiin käännöksiin, vaikka kääntäjien tarkoitus ei olisikaan ollut muuttaa saarnojen sisältöä. Olisi aihetta palauttaa käännöksetkin oikeaan muotoonsa.

We have examples of the norwegian and english translations in this publication, too. It is a sad matter that the changes which have been made in the Finnish Postillas have become moved over into all of the translations even though the translators would not have had any intention to change the contents of the sermons. It would be necessary to correct the sermons in the wrong places.

Palohuornassessa marraskuussa 1983

Lauri Koistinen

SAARNA UUDENVUODENPÄIVÄNÄ 1851, 1854

PREDIKEN PÅ NYTTÅRSDAG

SERMON ON NEW YEARS' DAY

Minä ajattelen vanhoja aikoja ja entisiä vuosia; minä puhun minun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii, heittäneekö Jumala pois iankaikkisesti ja ei yhtään armoa silleen osoittane? Onko Jumala unohtanut olla armollinen ja sulkenut laupeutensa vihansa tähden? Ps. 77:6,8,10

ALKUPERÄISTEKSTI SKHS AUNON KOKOELMA

KOLMANNEN POSTILLAN VERSIO, VALOKOPIO POSTILLA I-II, Pieksämäki 1964:

178

Uudenvuod

34. III

Uudenvuod

v. 1

Minä ajattelen vanhoja aikoja ja entisiä vuosia; minä puhun minun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii, heittäneekö Jumala pois iankaikkisesti ja ei yhtään armoa silleen osoittane; onko Jumala unohtanut olla armollinen ja sulkenut laupeutensa vihansa tähden? Ps. 77:6

Näin ajattelee ja puhuu katuvaan ja epäileväinen sielu uudenvuodenpäivänä, kun entinen elämä johtuu mieleen ja hänen syntinsä tulevat muistoon. Hän ajattelee vanhoja aikoja ja entisiä vuosia, kun hän haaskasi armon kallista aikaa ja eli suruttomuudessa. Hän ajattelee sitä aikaa, jolloin Herra alkoi häntä herättää synnin unesta. Ja tätä ajatellessaan hänelle johtuu myös mieleen kuolema, tuomio ja iankaikkisuus; silloin puhuu hän sydämellensä, joka sitä hengessä tutkii, kuinka se olisi mahdollinen, että Jumala olisi hänelle armollinen ja pelastaisi hänen sielunsa iankaikkisesta kuolemasta. Näin ajattelee Daavid, kun hän kirjoittaa 77. psalminsa.

Minä ajattelen vanhoja aikoja ja entisiä vuosia, minä puhun sydämelleni ja henkeni tutkii: heittäneekö Jumala pois iankaikkisesti eikä yhtään armoa silleen osoittane? Ja mikä olisi soveliaampi sekä nuorille että vanhoille, sekä rikkaille että köyhille, sekä kuninkaille että kerjäläisille, mikä olisi soveliaampi ajatella uudenvuodenpäivänä kuin vanhat ajat ja entiset vuodet, kun ihminen ei ainoastaan nuoruuden hulluudessa, mutta vielä miehuuden iässä on niin pahoin elänyt? Ajattele nyt, suruton raukka, niitä entisiä aikoja, kun Jumala ja ihmiset näyttivät sinut hyljänneen syntiesi tähden. Nyt hän istuu pimeydessä ja suuressa tuskassa, kun epäilyksen aallot rupesivat käymään hänen päänsä yli, että Jumalakin oli hänet hyljännyt. Kuitenkin täytyi hänen viimein tunnustaa, ettei ole epäileväisellä ja murheellisella sielulla turvaa muualla kuin

Näin ajattelee ja puhuu yksi katuvaan ja epäileväinen sielu uudenvuodenpäivänä, koska se entinen elämä johtuu mieleen ja hänen syntinsä tulevat muistoon. Hän ajattelee niitä vanhoja aikoja ja entisiä vuosia, koska hän haaskasi armon kallista aikaa ja eli suruttomuudessa. Hän ajattelee sitä aikaa, koska Herra rupeis häntä herättämään ylös synnin unesta. Ja tätä ajatellessa tulee myös mieleen kuolema, tuomio ja iankaikkisuus. Silloin puhuu hän sydämellensä ja hänen henkensä tutkii, kuinka se olisi mahdollinen, että Jumala olisi hänelle armollinen ja pelastaisi hänen sielunsa iankaikkisesta kuolemasta. Niitä ajatteli David, koska hän kirjoitti 77. psalmissa: "Minä ajattelen vanhoja aikoja ja entisiä vuosia. Minä puhun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii, heittäneekö Jumala pois iankaikkisesti ja ei yhtään armoa silleen osoittane." Ja mikäs olisi soveliaampi sekä nuorille että vanhoille, sekä rikkaille että köyhille, sekä kuninkaalle että kerjäläiselle, mikäs olisi soveliaampi ajatella Uudenvuoden päivänä kuin niitä vanhoja aikoja ja niitä entisiä vuosia, koska ihminen ei ainoastans nuoruuden hulluudessa, mutta myös miehuuden iässä on niin pahoin elänyt. Ajattele nyt, surutoin raukka, niitä entisiä aikoja, koska Jumala

sekä maallisen että hengellisen siunauksen kautta on alkanut herättämään syntisiä ylös synnin unesta, jos he ottaisivat paremmin vaarin armon kalliista ajasta kuin tähän asti on otettu vaari. Sillä ei ole Jumala velkapää odottamaan suruttoman ihmisen parannusta ylös kauvan, vaikka Hän antoi entisen mailman ihmisille sata ja kaksikymmentä ajastaikaa odottama-aikaa, jos he mitämaksen ajan sisällä tekisivät parannuksen. Mutta eipä ne huolineetkaan siitä suuresta armosta, vaan tu-

III-postillassa

oikein

alku

on

osalta

Tältä

tämä kuuluu saarnaan 4.s.lopp.j.

lit pahemmaksi ja ei paremmaksi, niin että Herran täytyi viimein valittaa, että ihmisen pahuus on suuri maan päällä, ja silloin täytyi Hänen vedenpaisumuksen kautta hukuttaa heitä maan päältä. Kukas tiesi, jos Herra nytkin olis antanut suruttomille tämän vuoden, joka nyt kulunut on, parannuksen ajaksi, ja ei ole vielä parannus tehty. Onko Hän vielä velkapää odottamaan toisen vuoden ja kolmannen, niin kauvan kuin he rupeevat muistamaan niitä vanhoja aikoja ja ajattelemaan niitä entisiä armonpäiviä, joita he ovat turhaan kuluttaneet suruttomuudessa. Mutta ei se ole paljon odotettava, että he rupeisit niin ajattelemaan, niin kuin Davidi edellä mainituksa psalmissa ajatteli, onkohan Jumala vielä armollinen, vai onko Hän peittänyt laupeutensa vihasa tähden. Vissimmästi täytyy yhden katuvaisten ja epäileväisten sielun niin ajatella, koska entinen aika johtuu mieleen, jonka hän on turhaan kuluttanut mailman turhuudessa. Mutta ei suinkaan suruttomat epäile koskaan Jumalan armosta, eikä he ajattele niitä vanhoja aikoja ja niitä entisiä vuosia, kuinka he ennen ovat eläneet ja kuinka he nyt elävät, vaan he ajattelevat, kuinka heidän pitää edeskäsin elämän ruumiin puolesta. Kuinka heidän pitää rikastuman ja hyvin aikaan tuleman tässä mailmassa. Jos mailman orja muistelee niitä entisiä aikoja, niin hän muistelee ainoastans, kuinka hän silloin oli voittanut paljon, kuinka hänellä silloin oli hauskaa. Välistä hän muistelee omaa narreutensa, kuinka hän saattoi pettää ihmisiä, kuinka hän oli luja, kuinka hän oli viisas ja toimellinen. Mutta ei hän suinkaan muistelee varkauttansa, huoruuttansa ja pahanelkisyyttänsä. Ei hän muista, kuinka hirmuinen ja kauhistavainen hänen entinen elämänsä on ollut, sillä hän on mielestäänsä tehnyt enemmän hyvää kuin pahaa. Mitäs juomari nyt ajattelee Uudenvuodenpäivänä? Ajatteleekos hän entisiä aikoja, kuin-

lenpäivänä

lenpäivänä

854

isiä vuosia, minä puhun sydämelleni pois iankaikkisesti eikä yhtään armoa ottanut olla armollinen ja sulkenut —10.

ainoastaan Jumalan, heidän Vapahtajansa tykönä. Koska nimittäin yksi syvyys pauhaa täällä, toinen siellä, luulee hän itsensä hyljätyn Jumalan tykönä. »Minä sanoin pikaisuudessaani: minä olen Sinun silmäisi edestä sysätty pois; kuitenkin kuulit Sinä minun rukoukseni äänen, koska minä Sinun tykösi huusin.» Ps. 31: 23. Ja monessa paikassa valittaa hän, että hän oli hyljätty Jumalan tykönä. Mutta yhtä hyvin täytyi hänen viimein tunnustaa, että Jumala on häntä auttanut kaikesta hädästä. Näistä Daavidin koettelemuksista, jotka ovat kaikkien kristittyjen omia koettelemuksia, tulemme me tuntemaan ja oppimaan, ettei ole Jumala hyljännyt ihmistä, mutta ihminen on hyljännyt Jumalan, kun hän on jossakin hädässä eikä enää jaksa uskoa, että Jumala auttaa hänet siitä. Me emme ymmärrä, minkä tähden Jumala välistä antaa omien lastensa joutua hengelliseen ja maalliseen hätään. Mutta me ymmärrämme ainoastaan sen verran, että jos ihmisellä ei olisi niin paljon itsekkyyttä, niin paljon omaavanhurskautta, niin ei hän lankeisi epäilykseen koettelemuksen tähden, jonka Jumala hänelle sallii. Mutta kärsimättömyys on hänessä niin suuri, että kun hän ei saa kohta oman tahtonsa mukaan, mitä hän luulee tarvitsevansa, niin rupeaa hän heti ajattelemaan, ettei Jumala enää huoli hänestä. Jos hän ei pääse enkeliksi tulemaan, niin saattaa omavanhurskaus hänet kohta epäilykseen ja panee hänet ajattelemaan, että Jumala on hänet hyljännyt, että ei Vapahtaja huoli semmoisista, jotka niin pahoja ovat, jotka usein ovat Häntä vas-

4. sunn. loppiaisesta v. 1849

saarnaan

kuuluu

alue

Tämä

III-postillasta

kokonaan

puuttuu

alue

Tämä

ka pahoin hän on elänyt, kuinka hän on itse lyhentänyt itseltänsä armon päiviä, ja palvellut rietasta ajatuksilla, sanoilla ja töillä? Sitä hän ilmanki ajattelee, mistä hän nyt tänä päivänä sais paloviinaa, että hän pääsis taas houraamaan ja mailman iloa pitämään. Viinaglasissa hän tänä päivänä tekee parannuksen lupauksia, ettei hänen pidä koskaan niin hulluksi tuleman, että hän heittäis viinaa maistamasta. Mitäs viinaporvari ajattelee Uudenvuodenpäivänä? Ilmanki hän ajattelee, kuinka monta sielua hän on hukuttanut menneenä vuonna ja kuinka monta henkeä hän viinallansa on saattanut helvettiin ennen määrättyä aikaa? Minä luulen viinaporvarin ajattelevan Uudenvuodenpäivänä, kuinka monta viina-astiata on kulunut menneenä vuonna ja kuinka paljon hän on sen päältä voittanut ja kuinka paljon viinaa hän nyt tarvitsee tänä vuonna. Mitäs yksi katumatoin huora ajattelee Uudenvuodenpäivänä? Ajattelee ilmanki, kuinka hän on menneenä vuonna elänyt niin kuin luontokappale ja ristiinnaulinnut Vapahtajan huoruudellansa? Minä luulen hänen ajattelevan, kuinka hänen pitää laittaman itsensä hyvin koreaksi, että hän kelpais riettaalle huoraksi. Hän nostaa ylös rintojansa, koettelee jalkojansa ja stryykkää päätänsä, ja katselee haamuansa peilistä. Mitäs yksi ahne ja rikas mailman orja ajattelee Uudenvuodenpäivänä? Ilmanki hän ajattelee, kuinka paljon vaivaisia hän on ruokkinut menneenä vuonna, ja kuinka monta riksiä hänen nyt pitäis antaman vaivaisille sen edestä, että hän on ennen ahneudellansa monta vaivaiseksi saattanut? Minä luulen hänen ajattelevan, kuinka monta sataa riksiä hän tänä vuonna pitäis voittaman, jos hänen kruununvarkautensa menestyy ja kuinka monta vaivaista hänen pitää tammäämän velasta, että hän sais oikeutensa ulos. Mitäs yksi surutoin köyhä ajattelee Uudenvuodenpäivänä? Ilmanki hän ajattelee, kuinka rietas on tehnyt

Uudenvuodenpäivän j.

taan syntiä tehneet. Kuka nyt kiittää Jumalaa tuonelassa; kuinka syntinen voi kiittää, koska hän on tappanut sen hengen, jonka Jumala hänelle antoi? Älkää surmatko itseänne, te elävät ihmiset, älkää vihatko sitä henkeä, jonka Jumala teille antaa! Rukoilkaamme ahkerammin suurta Ristinkantajaa, että Hän varjelsi teissä Pyhän Hengen, joka teillä on, ettei teidän Vanhimmallenne tulisi murhe teidän kuolemastanne, jos te oman tottelemattomuutenne vuoksi menette heikolle jälle tai jos te nukutte kosken niskassa tai jos leikitte tulen kanssa ja niin muodoin poltatte itsenne, jos te huolimattomuuden tai valvomattomuuden tähden putoatte veteen tahi tuleen tai jos te kiikutte korkean tempelin harjalla ja sieltä pudottuanne taitatte niskanne, tai jos te menette synkkään synnin metsään ja eksytte siellä kauas — niin

älkeisenä sunnuntaina

179

tulee rakkaalle Vanhimmalle suuri murhe teidän kuolemastanne. Hän on teidät suurella vaivalla ja veren vuodatuksella synnyttänyt, ja Hänelle tulee suuri suru teidän kuolemastanne, jos te oman huolimattomuutenne kautta hukutte. Miksi pitäisi teidän kuoleman onnettomalla kuoleamalla, te lapsiraukat, joita Vanhin on omiksi lapsikseen synnyttänyt totisella rakkauksella ja suurella kivulla? Palatkaa, te rakkaat lapset, Vanhimman taloon, ennenkuin se suuri syyspimeä tulee ja kaikki raatelevat sudet tulevat teidän päällenne, että te kuitenkin Vanhimman huoneessa tulisitte iäisesti varjelluiksi ja saisitte Häntä kiittää uudella kiitoslaululla iäisenä uudenvuodenpäivänä taivaan salissa enkelien ja pyhien kanssa sanoen amen ja halleluja, kiitos ja ylistys Jumalalle ja Herralle Jeesukselle ynnä Pyhän Hengen kanssa. Amen.

Tämä alue on taas tähän uudenvuodenpäivän saarnaan kuuluva.

Tämä alue on luultavasti jälkeen

päin "keksitty". Ei löydy käsikirjoituksista.

häntä köyhäksi juopumuksen kautta, huoruuden kautta, eli laiskuuden ja ylpeyden kautta, ja kuinka hän on tuhlannut ruumiin ja sielun tavarat, ja sen kautta ansainnut helvetin ja ijankaikkisen kadotuksen? Minä luulen hänen ajattelevan, mistä hän tänä päivänä sais voita peräsuoleensa. Näitä ja muita sen kaltaisia suruttomat ajattelevat Uudenvuodenpäivänä. Mutta ei suinkaan se entinen kauhistavainen elämä johdu mieleen, eikä se ajatus tule heille, että tämä vuosi taitaa olla viimeinen vuosi, joka nyt kulunut on, jona Herra on suuresta armostansa odottanut parannusta heiltä, ja nyt on armon ovi suljettu tulevaiseksi vuodeksi, vaikka armonvaras sanoo: "Kyllä armon ovi vielä on auki." Mutta eipä ollut armon ovi auki entisen mailman ihmisille; siitä päivästä saakka, jona Noak meni arkkiin, suljettiin myös armon ovi kiinni, sillä ei Herra anna itseänsä pilkata. Ja koska nyt valkeus on tullut mailmaan, ja kaikki suruttomat ovat nähneet, kuinka totinen katumus ja parannus tapahtuu, niin makaa yksi hirmuinen edesvastaus niiden päällä, jotka nyt ei ota vaarin Jumalan armollisesta kutsumisesta, vaan pyrkivät aina edespäin paatumuksesaan. Vapahtajan nimipäivänä pitäisit kaikki, jotka ovat kristityn nimen saaneet, muistaman niistä kalliita lupauksia, joita he ovat tehneet kasteessa, kussa heille annettiin nimi. Ja joiden nimi on kirjoitettu elämän kirjassa, pitäisit rukoileman sitä suurta Viinamäen Isäntää, että hän vielä vähän aikaa säästäis niistä hedelmättömiä puita, että he mitämaks rupeisit hedelmän kantamaan, koska Herra sonnittaa heidän juurtansa. Kuule sinä suuri Ristinkantaja kaikkein murheellisten, katuvaisten, heikkomielisten rukous. Isä meidän, joka olet täivaassa.

Koska nyt Vapahtajan nimipäivänä uusi vuoden luku aletaan, joka on 1851 Vapahtajan syntymisen jälkeen, ja se on tietämätöin, kuka meistä elää tämän

TREDJE POSTILLE, NARVIK 1953

42

Nr. 11. N₃

NR. 11. NYT

Jeg tenker på fordums dager, på de lengst fremfarte år, i mitt hjerte vil jeg gruble og min ånd ransake. — Vil da Herren forkaste i all evighet, og vil han ikke mere bli ved å vise nåde? — Har Gud glemt å være nådig og tillukket sin barmhjertighet? Salm. 77, 6—10.

Sådan tenker og taler en angrende og tvilende sjel på nyttårsdagen, når det tidligere levnet kommer ham i sinne og hans synder dukker opp i hans minne. Han tenker på de fremfarne tider og fordums år, da han spilte bort nådens dyrebare tid og levde i sorgløshet. Han tenker på den tid, da Gud begynte å vekke ham op av syndesøvn. Og når han tenker over dette, kommer også døden, dommen og evigheten ham i sinne; da taler han til sitt hjerte som ransaker det i ånden, hvordan det skulde kunne være mulig at Gud vil være ham nådig og frelse hans sjel fra den evige død. Sådan tenker David, når han skriver den 77de salme.

— «Jeg tenker på fordums dager, på de lengst fremfarne år, i mitt hjerte grubler jeg, og min ånd ransaker: Vil da Herren forkaste i all evighet, og vil han ikke mere bli ved å vise nåde?» — Og hvad vilde vel være høveligere både for unge og gamle, for rike og fattige, for konger og tigere, — hvad vilde være mere høvelig

III-postillasta.

kokonaan

puuttuu

alue

Tämä

vuoden loppuun asti, niin meidän pitäis tämän vuoden alussa perään ajatteleman, kuinka monta tulevana vuonna näkevät valkeuden. Me tiedämme, että mailma nyt on surkiassa pimeydessä, ettei ole monta henkeä elämässä niiden suhteen, jotka makaavat haudassa. Ja ne, jotka makaavat haudassa, ei tiedä valkeudesta mitään. Vaikka kuinka kirkkaasti aurinko paistais heidän päällensä, ei he näe sitä, sillä he ovat tunnottomaksi tulleet. Mutta ei yksikään tiedä, missä tilaisuudessa heidän sielunsa on muut kuin net harvat sielut, jotka vielä vaeltavat valkeudessa. Ne tietävät, ettei suinkaan kuolleet ole hyvässä tilaisuudessa, sillä Davidi sanoo: "Kuka kiittää sinua tuonelassa? Mutta ei suinkaan kuolleet itse tiedä, että he ovat kuolleet. Mitäs heidän pitää tietämän, jotka makaavat pimeässä haudassa. Heidän valkeutensa on sammunut ja se mato, joka ei koskaan kuole, kaluaa heidän luitansa. Herra osotti kerran profeetta Hesekielille kuolluitten luita, jotka olit hajotetut ympäri mailman, ja Herra kysyi häneltä, jos hän luuli, että ne kuolleet enää saavat hengen ja rupeevat elämään. Mutta ei profeetta sanonut tietävänsä. Me näemme myös paljon niitten kuolluitten luita, mutta emme tiedä, saavatko ne enää hengen. Se näyttää kohta mahdolliseksi meidän silmämme edessä, mutta Herran edessä ei ole mitään mahdollointa. Me sanoimme äsken, ettei ole monta henkeä elämässä niitten suhteen, jotka ovat kuolleet, sillä muutamat ovat maanneet kuolleen 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 ajastaikaa, ja jota enemmän he makaavat kuolleen, sen enemmän he mätänevät. Ja viimein he tulevat niin koloksi, että yksi elävä ihminen ei vihti katsoa heidän päällensä. Yksi vanha mädännyt raato haisee niin pahoin, ettei elävä ihminen saata olla niissä paikoissa, kussa semmoinen mädännyt raato makaa kuolleen ja mädänneenä. Ja nämät kuolleet ovat tulleet niin koloksi, ettei elävät ihmiset saata muuta

nyttårsdag. B

TÅRSDAG B.

på nyttårsdagen enn å tenke på for-dums dager og fremfarne år, da mennesket ikke bare i ungdommens gal-skap, men også i manndommens alder har levd så ilde? Tenk nu, du sorg-løse kkar, på de svunne tider, da Gud og mennesker syntes å ha for-kastet dig for dine synders skyld. — Nu sitter David i mørket og i stor kval, når tvilens bølger begynte å gå ham over hodet at også Gud hadde forkastet ham. Allikevel måtte han til slutt bekjenne at en tvilende og bedrøvet sjel ingen annen tilflukt har enn hos Gud vår Frelser. Når nemlig det ene vanndyp kaller på de andre og bruser omkring ham, tror han sig forkastet av Gud. — Og jeg, jeg sa i min angst: «Jeg er revet bort fra dine øine. Dog hørte du mine inderlige bønners røst, da jeg ropte til dig.» Salm. 31, 23. Og på mange steder klager David at han er forkastet av Gud. Men allikevel måtte han til slutt bekjenne at Gud har hjulpet ham fra all nød. Av disse Davids erfaringer som er alle kristnes egne erafringer, kommer vi til å kjenne og lære at Gud ikke har forkastet mennesket, men mennesket har forkastet Gud, når det er i en eller annen nød og ikke lenger formår å tro at Gud hjelper det ut av nøden. Vi kan ikke forstå hvorfor Gud undertiden lar sine egne barn komme inn i åndelig og timelig nød.

kuin surkutella heidän onnettomuuttansa, jotka ovat itsensä murhanneet, ja sitte kuoleman jälkeen vaeltavat pimeyden aikana ja kummittelevat ja pelättävät eläviä ihmisiä. He tulevat manalaiseksi, joilla ei ole yhtään rauhaa haudassakaan. Vaikka me muutoin näemme, että kuolleet makaavat rauhassa eikä puhu yhtään sanaa, ja antavat myös muille kuolleille rauhan, mutta manalaiset ei anna eläville ihmisille rauhaa, vaikka he vihaavat valkeutta eikä tohdi valkeuden aikana vaeltaa. He pelkäävät valkeutta, sillä heidän työnsä ovat pahat. Mutta pimeyden aikana bruukaavat manalaiset vaeltaa. Muutamat kynsivät seiniä ja muutamat ulvovat niin kuin hukan penikat ja muutamat parkuvat pimeyden aikana niin kuin äpärät. He kaipaavat kastetta ja kristityn nimen. Mutta kukas saattaa manalaisille kasteen antaa? Kukas saattaa äpärälle kristityn nimen antaa? Ei kukaan, jolla elävä henki on, saata niille kristityn nimen antaa, sillä he ovat äpärät. Ja he ovat sillä lailla tulleet äpäräksi, koska vanha ihminen on tappanut sen uuden ihmisen alkua, ettei ole semmoinen huora vahdattu ihmisiltä, niin pääsi hän surmaamaan hedelmänsä. Mailman kunnian tähden tahottavat huorat salata heidän tilaisuutensa, ettei saa kukaan koe-tella heidän vatsaansa eikä sydänsuonia. Itse he pusertavat vatsansa niin kovin, ettei mailma pitäis huomaitseman, missä tilaisuudessa he ovat. Ja koska syntymäaika tulee, menevät he navettaan, kussa ihmiset ei näe, ja siellä pimeydessä ja salaisuudessa pääsee vanha ihminen tappamaan sen uuden ihmisen alkua. Ja sen kaltaisista tulevat äpärät, jotka rääkyvät pimeyden aikana niin kuin lapset ja pelättävät niitä eläviä ihmisiä, ja kaipaavat kristityn nimeä. Mutta ei yksikään elävä ihminen saata niille kristityn nimeä antaa, sillä he ovat äpärät, ja ovat vanhalta ihmiseltä tapetut, ja kuuluvat manalaisten joukkoon, ja antakoon

Nr. 12. Første søndag

Men vi forstår bare så meget at dersom det ikke var så megen selvrådighet i mennesket og så megen egenrettferdighet, så vilde det ikke falle i tvil for prøvelsens skyld, som Gud tilsteder det. Men utålmodigheten er så stor i mennesket at når det ikke straks får efter sin egen vilje det som det tror sig å behøve, så begynner mennesket snart å tenke at Gud bryr sig ikke om i det. Hvis det ikke får bli som en engel, så fører egenrettferdigheten det snart i tvil og får det til å tenke at Gud har forkastet mennesket, at Frelseren ikke bryr sig om sådanne som er så onde og som så ofte har syndet mot ham. Hvem takker nu Gud i dødsriket, hvordan kan en synder takke, når han har myrdet den ånd som Gud gav ham? Begå ikke selvmord, I levende mennesker, hat ikke den ånd som Gud gir eder. La oss flittigere be den store korsbærer at han vilde bevare i eder den Hellig-Ånd som I har, så eders Forbarmer ikke måtte få sorg ved eders død, dersom I ved egen ulydighet går på svak is, eller I faller i søvn nær

III-postillasta

kokonaan

puuttuu

alue

tämä

heille manalaiset kristityn nimen.

Me sanoimme jo äsken, ettei ole monta henkeä elämässä niitten suhteen, jotka makaavat kuolleena. Mutta kuolema vartioitsee myös niitä, jotka nyt ovat elämässä. Ja se on sangen vaarallinen, jos net harvat sielut, jotka ovat elämässä, ei ymmärrä varoittaa henkeänsä. Sillä muutamat menevät sulaan, koska he ovat ylön rohkia vaeltamaan jään päällä, eikä katto eteensä. Muutamat menevät koskeen ja hukkuvat siinä, koska he nukkuvat kosken niskassa. Semmoinen vahinko tulee usein uneliaisuudesta ja valvomattomuudesta. Enkä ymmärrä minä, kuinka he saattavat olla niin huolimattomat, koska he kulkevat tervalastin kanssa iankaikkisuuteen, vaikka he tietävät, että monta vaarallista paikkaa on, joita heidän pitäis ajalla välttämän. Muutamat eksyvät vaeltaissa sitä kaitaista tietä, ja joutuvat tienhaarioihin, eikä pääse ihmisten tykö yöksi, vaan kylmettyvät mettään, koska he ovat niin vähissä vaatteissa, ja tulevat viimein kaikille pedoille ruoksi. Muutamat loukkaavat itsensä pahoin sen suuren loukkauskiven päälle, jonka mailman ruhtinas on vierittänyt Sinain vuorelta. Muutamat kompastuvat ja lankeevat veteen eli valkeaan ja hukkuvat sillä lailla. Muutamat, jotka ovat purjehtimassa tämän mailman lainehtivalla merellä, nostavat kaikki purjeet kovalla tuulella ja joutuvat niin muodoin haaksirikosta kärsimään, koska het kovan ilman aikana ei pysy toivon ankkurissa kiinni. Muutamat kuolevat sillä lailla, että mailman puoskari antaa heille unijuomaa, koska he ovat kovassa tuskassa, ja niin he nukkuvat iankaikkisesti. Ja kuka saattaa luetella kaikki vaarat, jossa ihmisen henki on tässä mailmassa? Sen me tiedämme, ettei ole ihmisen henki lujan takana. Ja erinomattain sodassa kuolee paljon ihmisiä, koska vihollinen ei armahda ketään, ei nuoria eikä vanhoja. Ei vihollinen armahda vastasyntyneitä eikä imeväisiä,

ig efter nyttår. A

43

fossestupet, hvis I leker med ilden og derved forbrenner eder, dersom I av likegyldighet eller uforsiktighet faller i vann eller ild, hvis I klyver op på det høie tempeltak og ved fall derfra brekker nakken, eller dersom I går i syndens dystre mørke skog og der farer vill langt bort, — da får den kjære Forbarmer stor sorg ved eders død. Han har født eder med stor møie og blodsutgydelse; og eders død blir ham til stor sorg, hvis I omkommer på grunn av egen likegyldighet. Hvorfor skulde I dø en ulykkelig død, I stakkars barn, som Forbarmeren har født til sine egne barn med sann kjærlighet og stor smerte? Vend tilbake, I kjære barn, til Faderhuset, før det store høstmørke kommer, og alle glupende ulver overfaller eder, så at I dog i Forbarmerens hus måtte bli evig bevart og I kunde få takke ham med en ny takkesang på den evige nyttårsdag i himmelens sal, sammen med englene og helgenene, idet I sier amen, halleluja, takken og prisen tilkomme Gud og den Herre Jesus tillikemed den Hellig-Ånd. — Amen.

ja joka ei sodi vastaan, niitä hän viepi ijankaikkiseen vankeuteen.

Koska siis niin monta vaaraa on, kussa ihminen saattaa kadottaa henkensä, kuinka monta te luulette näkevän valkeutta tulevana vuonna? Se on tosi, että ihmisen henki ei ole hänen omassa vallassans, mutta ihminen on usein itse syypää omaan kuolemahans, koska hän, niin kuin nyt sanottu on, vaeltaa huolimattomuudella tämän vaarallisen mailman läpitse, eikä katso eteensä, kuinka ja millä tavalla hän vaeltaa. Moni ihminen on niin rohkea, ettei hän ymmärrä varoittaa henkeänsä, vaikka hän tietää kyllä, että kuolema vartioitsee häntä joka askeleessa, joka silmänräpäyksessä, yhtä (hyvin) vaeltaa hän rohkiasti ijankaikkisuuteen, eikä kysy sen perään, jos hän itse tulis syypääksi omaan kuolemaans. Mikä suuri edesvastaus siitä tulee ijankaikkisuudessa? Koska Jumala antoi meille hengen, niin hän antoi meille yhden suuren ja kalliin tavarän, jota meidän pitää kädellä muodolla varoittaman, ettemme kadottais sitä. Vaikka ihmisen henki ei ole hänen omassa vallassans, kuitenkin se on ihmisen ensimmäinen ja suurin velvollisuus vaeltaa varoituksella tämän vaarallisen mailman läpitse, ettei hän tulis syypääksi omaan kuolemahans. Emme me puhu niistä, jotka ovat vasiten surmanneet itsensä ja ovat jo kuolleena maanneet seitsemän ja kahdeksan kymmentä ajastaikaa ja ovat jo mädänneet maan povessa, niistä ei ole yhtään toivetta, että he tulisit koskaan elämään. Emme me myöskään puhu niistä manalaisista, jotka vaeltavat pimeyden aikana ja pelättävät ihmisiä; ne rakastavat pimeyttä ja vihaavat valkeutta, sillä heidän työnsä ovat pahat. Emme myös puhu niistä, jotka ovat äpäräksi tulleet ja semmoisena rääkyvät pimeyden aikana. Niitä on vanha ihminen syntyissä eli varsin syntymisen jälkeen tappanut, ja net ei ole koskaan vanhemman rintoja ime-

THE THIRD POSTILLA, HANCOCK;
MICHIGAN, 1967

SERMON

Sermon on New

I HAVE CONSIDERED THE DAYS OF OLD, THE YEARS OF ANCIENT TIMES. I COMMUNE WITH MINE OWN HEART: AND MY SPIRIT MADE DILIGENT SEARCH. WILL THE LORD CAST OFF FOR EVER? IS HIS MERCY CLEAN GONE FOR EVER? HATH GOD FORGOTTEN TO BE GRACIOUS? HATH HE IN ANGER SHUT UP HIS TENDER MERCIES? Ps. 77:5-10.

Thus thinks and speaks the penitent and doubting soul on New Year's Day, as the former life comes to mind and his sins come to memory. He considers the days of old and the former years, when he wasted precious time of grace and lived in impenitence.

He considers the time when the Lord began to awaken him from the sleep of sin. And while considering this, death, judgment and eternity also come to mind. Then he, who examines it in spirit, communes with his heart how it would be possible for God to be merciful to him and to save his soul from everlasting death. Thus thinks David, as he writes his 77th Psalm.

"I have considered the days of old, the years of ancient times. I commune with mine own heart: and my spirit made diligent search. Will the Lord cast off for ever? Is His mercy clean gone for ever?"—and what would be more proper for the young as well as the old, for the rich as well as the poor, for kings as well as beggars—what would be more proper to consider on the New Year's Day than the

III-postillasta

kokonaan

puuttuu

alue

Tämä

neet, eikä semmoiset äpärit ole valkeutta nähneet. Emme myös puhu niistä, jotka ovat kuolleena syntyneet ja siltänsä heitetyt kirkkomaan aidan ylitse. Mutta me puhumme niistä, jotka nyt ovat elämässä, kuinka vaarallinen niille on tämä heikko ja hui-kentelevainen elämä, monta vaarallista vaeltain tietä, jos het ei ota ja katso eteensä kulkies-sansa ijankaikkisuuteen. Kuinka he saattavat vastata henkensä edestä, jos he sen hukuttavat huolimattomuuden kautta, perään-katsomattomuuden kautta, rohkeuden kautta, laiskuuden kautta, uneliaisuuden eli valvo-mattomuuden kautta, koettelemat-tomuuden kautta. Moni sanoo, et-tei hän pelkää kuolemata. Mutta minä luulen, että kuolema on pel-jättävä kaikille, jotka ovat ennen jo kuoleman vallassa olleet ja ovat siitä virkoneet. Ei niillä taida olla kuoleman pelko, jotka ei ole koetelleet, mikä kuolema on, eikä niillä kuolleilla ole kuo-leman pelko, sillä he pelkäävät enemmän elämätä kuin kuolemata, niin kuin net onnettomat sielut, jotka surmaavat itsensä. Suurem-pi pelko niillä on elämästä kuin kuolemasta. He vihaavat omaa henkeänsä. Mutta ei Vapahtajan tähden, vaan sen tähden, että tämä uusi elämä tulee heille vai-vaksi sen ristin kantamisen täh-den. Ja he luulevat kyllä olevan-sa valmiit kuolemaan, koska he hirttävät itsensä suruttomuuden nuoralla. Mutta jokkainen, joka on kuolemasta päässyt elämään, kiittää vissimmästi Jumalata, joka on hänen henkensä varjellut, ei-kä hän enää haluais kuolla. Sem-moinen pelkää enemmän kuolemata kuin elämätä. Joka on suuttunut tähän elämään sen vaivalloisuu-den tähden, joka siitä seuraa, semmoinen kyllä rakastaa kuole-mata, mutta kiittäneekö semmoi-nen Jumalata tuonelassa? Koska hän on surmannut itsensä ja tap-panut sen hengen, jonka Jumala hänelle antoi. Älkää surmatko itseänne, te elävät ihmiset. Äl-kää vihatko sitä henkeä, jonka Jumala teille antoi, vaan rukoil-

III-postillasta

kokonaan

puuttuu

alue

Tämä

[NO. 11

Year's Day, 1854

days of old and the former years in which a man, not only in youthful folly but also in the age of manhood, has lived so wickedly?

Consider now, impenitent wretch, the days of old, when God I men seemed to have rejected you because of your sins. He sat in darkness and in great anguish, when waves of doubt began to go over his head—that even God had rejected him. Nevertheless, must he finally admit that the doubting and the sorrowful soul has no refuge anywhere but with God his Savior. That is, when one deep roars here, and another there, he thinks he is rejected by God. “I said in my haste, I am cut off from before thine eyes: nevertheless thou heardest the voice of my supplications when I cried unto thee.” (Ps. 31:22). And in many passages he laments that he was rejected by God. Nevertheless, must he finally admit that God has helped him in all his distress.

From these trials of David—which are the personal trials of all Christians—we come to know and to learn that God has not rejected man, but that man has rejected God, when he is in some kind of distress and can no longer believe God will help him in it.

We do not understand why God at times allows His own children to get into spir- itual or earthly distress. We understand only so much that if men did not have so much egotism, so much self-righteous-ness, he would not fall into doubt because of trials which God allows to come upon

kaat paremmin sitä suurta ristin-
kantajata, että Hän varjelis sen
heikon hengen, joka teillä on,
ettei teidän vanhemmalle tulis mu-
ret teidän kuolemastanne, jos te
oman tottelemattomuutenne kautta
menette juuri ohukaisen jään pääl-
le eli jos te hukutte kosken nis-
kassa, eli jos te fästääte val-
kian kanssa ja niin muodoin pol-
tatte itsiänne, jos te huolimatto-
muuden eli valvomattomuuden kaut-
ta putoatte veteen eli valkia-
an, eli jos te kiikutte ylös korkian
temppelein harjalle ja sieltä pu-
dottuanne taitatte teidän nisko-
janne, eli jos te menette synnin
synkiään mettään ja eksytte siel-
lä kauvas vanhemman talosta.
Silloin tulee vanhemmalle suuri
muret teidän kuolemastanne. Hän
on teitä suurella vaivalla ja ve-
renvuodatuksella synnyttänyt. Ja
Hänelle tulee suuri muret teidän
kuolemastanne, jos te oman huo-
limattomuutenne kautta hukutte.

Voi, voi, kuinka suuri muret on
tänäkin vuonna tullut niistä lap-
sista, jotka ovat nuorena kuolleet.
Ne ovat raukat eksyneet pois Van-
hemman talosta. Ja taivaalliselle
Vanhimmalle on tullut suuri mu-
ret niistä sieluista, jotka sillä
lailla ovat menettäneet henkensä
ja vielä ristiveljet ja ristisisaret
itkevät niiden haudan päällä.
Kuka tiesi, kuinka monta sielua
(tänä) vuonna ovat valvomassa
Vanhemman haudan päällä? Kukas
tiesi, kuka silloin itkee Maria
Magdalenan kanssa Jesuksen hau-
dan päällä? Kukas tiesi, että Van-
hin saa viimein itkeä lasten hau-
dan päällä, jos ne onnettomat
raukat ei rupea paremmin valvo-
maan ja varoittamaan henkeänsä?
Älkää saattako teidän Vanhem-
paanne murheella hautaan, vaan
paremmin saattakaat Häntä ilolla
taivaaseen öljymäellä ja iloitkaat
odottain Hänen tulemistansa. Amen.

Alkuperäinen. SKHS:n Aunon kokoelma.

him. But impatience is so great in him that if he does not immediately receive, according to his own will, that which he thinks he needs, he begins immediately to think God no longer cares for him. If he cannot become an angel, self-righteousness immediately leads him into doubt and makes him think God has rejected him—that the Saviour does not care for those who are so evil, who have often sinned against Him.

Who now thanks God in the hereafter? How can the sinner thank, for he has killed the spirit God gave him? Do not destroy yourselves, you living men, do not hate the spirit God gives you! Let us pray the Great Crossbearer more earnestly that He protect the Holy Spirit which you have, so sorrow would not come to your Parent through your death—if you, because of your disobedience, go out upon "thin ice" or if you sleep upon the "brink of the falls," or if you play with fire and thus burn yourselves . . . if you, because of carelessness or unwatchfulness, fall into the water or the fire, or if you climb high

STADIUS

upon the pinnacle of the temple, and in falling therefrom you break your neck . . . or if you go into the dismal forest of sin and there become badly lost—then deep sorrow comes to the dear Parent through your death.

He has given you birth through great tribulation and bloodshed, and deep sorrow comes to Him through your death, if because of your own carelessness you become lost. Why should you die an unfortunate death, you poor children, to whom the Parent has with true love and great tribulation given birth to become His own? Return, beloved children, to the Parent's house before the great autumn darkness comes and all the ravaging wolves attack you, so that in the Father's house, at least, you would become forever protected and that you might thank Him with a new song of thanksgiving on the New Year's Day in the palace of Heaven with the angels and the saints, saying Amen and Hallelujah, praise and glory to God and to the Lord Jesus, together with the Holy Ghost. Amen.